

23. gada-gahjums.

Matka ar pefufhtifchānu
par pakti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Matka beš pefufhtifchā-
nas Rīgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "

" 3 mehnefchi 30 "

Matk. w. teef ifdohis feft-
deenān no p. 10 fahtoh.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneefs un apgahdatajs.

Mahjas weefis ifnahk ween reis pa nedeku.

Matka
par fludinafchāu:

par weenas fleijas smalku
rakstu (Petit) rindu, jeb
to weeru, lo tahba rinda
eenem, matka 10 kap.

Redatjija un ekpedijija
Rīgā,

Ernst Plates bilfchu- un
grahmatu-drulatawā pee
Pehtera bafnijas.

N° 20.

Sestdeenā 20. Mai.

1878.

Rādītājs.

Jaunatās siņas. Telegrafa siņas.

Cetfchēmes siņas. No Rīgas: atkaufchāna, bafnijas eefwehtifchāna. No Spreeftinu (pagasta): tureenās buhfchāna. No Tehepatas: Latweefchu walobās lektors, jauna awije. No Usmas muihfchās: nofeegums. No Dinaburgas: meitefchu ftofla. No Kownas gubernijas: ifftahde. No Peterburgas: kreiseru lugi, fchakta ufturefchānāhs. No Suwalki: uhdens-pluhdi. No Pofteem: auglība. No Dofas dahrfība. No Charlomas: floklas dibināfchāna, fahbfība. No Cherjones: nelaimes notifums. No Zelarinoslawas: dahrfība. No Kusnezlas: grahmatu krahtuwe. Itufklas: ugansgrehti.

Ahrjemes siņas. No Wihnes, no Konftantinopeles u. t. pr.
Peelikumā: Zoraida. Graudi un feedi.

Jaunatās siņas.

No Rīgas. Šhini nedelā notika fchē Rīgā leela wiltiba: kahds lauzineefs, kas naudas darifchānās ar kahdu fchibdu eelaidees, pafāudeja 4000 rubtu, lo fchihds winam uf wiltigu wihfi ifwihlis. Par fcho behdigo atgadijumu nahkofchā numurā pafneegfim pafchālas siņas.

No Peterburgas. Rā „Journ. de St. Petersb.“ fīno tad walfts kanzlers fīrfts Gortfchaloms efoht tiktahk jaw atwefejooes, ka warejis no gultas ahra eet.

— Generalis Hurko, kas nefen no Wahzu Keifara dabuja to augfto gohda-fīhmi „puhlemerit“ (pour le mérite), ir tai 16tā Mai aisbrauzis uf San Stefano.

Meera zeribas. Šhini nedelā awifes tahdas siņas nefufchās, ka waram zereht uf meera ufturefchānu. Kongrefe fchi mehnefcha beigās jeb Jūni mehnefcha fahkumā fanahlfchoht Berlinē, kur tad leelwalftju weetneeki galigi nofpreedihs un iflihdsināhs Austruma leetu. Politikas prateji tāis dohmās weenojāhs, ka kongrefes noturefchāna efoht fīaidra peerahdfchāna, ka meers tikfchoht ufturehts, jo ahtraki kongrefi nebuhtu fāfautufhi, pirms leelwalftis tāis fwarigafās punktēs nebuhtu weenojufchāhs. Laiks ari buhtu, ka reis fchai fchāubigai buhfchānai galu padaritu. Turpmatās siņas peerahdihs, zif tahli fchihm meera zeribahm pamats bijis. Šchē klahk ari waram to fīnu peelikt, ka Austrija, lā is fchi numurā telegrafa fīnahm redsams, pateefi wehlejāhs, ka meers tikt ufturehts, un ari no Anglijas nahk siņas, ka tur arweenu wairak to meera-draugu rohnāhs, kas atklahji iffaka, ka wal-diba pee walfts un tautas nofeegtohs, ja wina kazu ar Kreewiju fahktu.

Par Anglijas lihdsfchinigo ifturefchānohs fchini numurā fawā weetā runojam (Skatatees to fīno no Egiptes); zere-

fim, ka Anglija turpmak wairs pee tahdas pafchigas politikas neturefees.

Frantzijai, kurai pilnās roklas darba ar fawu pafāules leetu ifftahdi, turahs pee meera politikas. Pahk Wahzijas meera-dohmahm neweens nefchāubāhs. Wifu to kofpā fānemohk jafaka, ka gan uf meeru waram zereht. Lai Deews dohd, ka meera zeribas muhs nepeewiltu.

No Parihfes. Uf Parihfes pafāules leetu ifftahdi tiks ari fīrgi no Kreewijas fūhtiti. Rā Kreewu awife „Русскія Мира“ fīno, tad pehz domehnu minifterijas nofāzījuma fchee fūhtamee fīrgi lihds 15. Jūli Wilsnā nodohdami, no kureenes wini uf Parihfi tiks fūhtiti. Parihfē wini tiks no 1. lihds 10. Septemberim ifftahditi.

Telegrafa siņas.

No Konftantinopeles tai 15. Mai. Anglu un Austrijas fūhtai tahm dohmahm peekerahs, ka tagadeis sultans Abduls Hamids tikfchoht no irohna nogahfts.

No Wihnes tai 17. Mai. If Austrijas walfts weetneeku fābulzes eefneegts pēprafijums pee waldbibas, waj wina pagēbrefchoht, ka San Stefanas meera-nolihgums uf kongrefi tiks pahrfpreefis un kahdas punktēs is fchi nolihguma wina par tahdahm atfīht, kas uf Austrijas labumeem un teefbahm fīhmejāhs. No Austrijas waldbibas pufes grafs Andrafchi atbildeja, ihfumā tahs punktēs peeminedams, kas uf Austriju fīhmejāhs. Wīnfch (prohti Andrafchi Austrijas waldbibas wahrdā) pagēhroht ihftu meeru un ne wis kahdus eemeflus preefch jaunahm jufchānahm. Ar eewehrofchānu jafkatahs uf Bulgarijas pafchāhm rohbeschāhm un uf to buhfchānu, ka Bulgarijā diwi gadu laikā kaza-pulki teeloht tureti. Tahlaki efoht ja-eewehro rohbeschu iflihdsināfchāna pee lāimīnu mafahm walftim, lai gan naw jadohma, ka Montenegras un Serbijas rohbeschas tikfchoht paleelinatas. Uf fchihm punktēhm Austrija nocahdfchoht; bet pee tam gohdigi un atklahk par tam ruhpefchotees, ka meers tikt ufturehts.

No Konftantinopeles tai 17. Mai. Mahmuds Damats ir par kaza-minifteri eezelts, kas Konftantinopelneekem nemas nefohk pa prahtam. Sultans fcho eezelfchānu ifdarijis, beš ka eepreefchu buhtu ar walfts padohmes preefchneeku par to fārunajees. Sultans to darijis nemeeru deht, kas bija pee Esheraganas pile. (Skatees to fīnu no Konftantinopeles ahrjemes siņas. Red.) Tahlakas pahrgrohfschānas minifterijā gaidamas.

Ceļšsēmes siņas.

No Rīgas. „Wid. gub. awises” siņa, ka zeen. Wid. gubernatora lungs atkahlis pirmas gildes kaufmanam Kahlram Ch. Schmidt f. Dubults sagatawoht kumifu jeb Lehwes-peenu, un ohtas gildes kaufmanam Friedr. Steinam eetaisih Maf-lawas Ahr-Rigā leelā Smilšu-eelā Nr. 65 damfdirnawas, kuras mats labibu un krahju-loklus.

— Jaun-usbuhwetahs Trihsweenibas basnizas eestwehtifchana Aleksandrija buhs scho fwehtdeen, tai 21. Mai.

— Rā „Rig.” siņa, tad libds schim bijuschais Rīgas pils-fehtas gimnastijas wirskohlotajs Dr. Joseps Girgensohn pee Baltijas politeknikuma (Rigā) nometees par privat-dozentu preeksch Widsemes wehtures, jeb ar ziteem wahrdeem fakohht, wirtsch eestahjees par augstskohlas skohlotaju politeknikumā un turehs preekschlasifchanas par Widsemes pagahjuscheeem laikeem, notikumem, koreem u. t. pr. Sawu pirmo preekschlasifchānu wirtsch turejis scho trefschdeenu, pulsten 7 wakarā.

No Sprestinu pagasta. Muhju pagasts ir mašs, tikai 28 mahjas, no tahm 12 grunts- un 16 rents-mahjas. Mums ir ari jaw no 1868ta gada fakohht usbuhwehts walsts nams, kura tapat skohla, ka ari walsts fanahfchanas tohp noturetas. — Skohla eet weiksmigi us preekschu, jo ta tohp no kreetna skohlotaja wadita. — Sa-eeschanahs, ka: weefigi wakori, konzertes, teateri un t. j. pr., pee mums schē libds schim pawifam nepasihstamas leetas, kaut gan krogga balles (pee mums ir trihs kroggi) il fwehtdeenas ar leelako preeku tohp apmekletas! Tur tad nu wehl ihsti tohp schmohrehts un behz tam danzohhts, — kameht rihts aust, kaut gan krohdsineeem no Keiseriflas augstas Brugū teefas naw ilgast, ka tik libds pulsten 10 wakarā atkauts laudis kroggā ustureht. Waj jel krohdsineeki un pagasta waldischana newaretu schahdu nebhuschānu isnihdeht?

Basniza ir no mums 10—15 werstes tahtu, tadeht daschi to gauschi reti apmekle, kas gan deht ta tahtuma un daschreis flakta zeta ir peedohdams. Turpreti skohlā, kad tajā leelōs fwehtlōs Deewa wahrdi, no muhju skohlotaja tohp tureti, kreetni apmekleti, tā ka daschreis ne ruhmes naw. Katrus seemas-fwehtkus tohp eglite preeksch skohlas behneem jauki isrihkota, kur wiau gans tohs naw peemirsis us tschetrahm balshim jauki dseedahht eemahziht. — Kad nu draudses kap-fehta mums par tahtu, tad mums pascheem ir sawa kap-fehta, — bet deemschehl dikti nolaihta. Sehtas weeta tai ir jenlaikōs usmests, bet tagad gandrihs pawifam nomihst semes walnis rinkē, tā ka lohpi tur wisur pahri eet, — kapus un daschus no mihtahm rohlahm stahditus stahdius nomihdami! Kapfehtas fwehtli, kuri illatru wafaru tohp fwehtiiti, teel apbrihnojama wairuma apmekleti. Schē ihpaschi ir eewehrojamas jaukahs, firdi pagiladamas dseemas, kuras muhju zeen. skohlotajs dascheem walsts jaunelleem un jaunellehm patihkami eemahziis. Pateizohs, zeen. skohlotaja lungs, no firds par tahm no Jums libds schim isrihkotahm dseedaschanahm, un zereju, ka ari us preekschu muhs tapat eepreezinaseet.

Dishonis.

No Lehrpatas. Lehrpatas uniwersitetē jeb augstskohlā atrohnahs ari mahzibas-weeta, kur Latweeschu waloda teel mahzita. Par Latweeschu walodas lektoru nosauza to lungu, kas minetā weeta bija par skohlotaju. Wairal gadu Lehrpatas uniwersitetēi truhla Latweeschu walodas lektora; bet

tagad ta fira atnahuse, ka schinis deenās par Latweeschu walodas lektoru tizis eezelts Jakobs Lautenbachs, kas fenak Lehrpatā studeereja teologiju (Deewa wahrdu mahzibu). Schi siņa, ka mums Lehrpatā atkal buhs Latweeschu lektors, katra kreetna Latweescha firdi eepreezinahs, jo nu muhju tehwu walodai buhs weens kohpejs wairal, kuru mums tā jaw maf ir. Zil mums siņams, tad Jakobs Lautenbachs ir muhju tautas paschas dehls, kas Latweeschu walodas pehtifchānā ar leelu uszihtibu un isweizibu strahdajis. Lai Deews paschir darbu zeenitam tautetim augstā mahzibas amatā!

No Lehrpatas. Rahlofchā laikā isnahls schē sem A. Aint lunga redakzijas jauna Igaumu awise, kura nosaulfees: „Dartu Gesti Seitung.” Schi jauna awise nesih: 1) ihfu politisku pahrslatu; schihš siņas drihst isnemt tik is Waldibas wehtnescha un kreetnu Inwalida; 2) eekschsēmes siņas; 3) siklus notikumus is Lehrpatas un 4) sludinajumus. Jaunais laikraksts isnahls diwreis nedelā un malsa par gadu 2 rubl. 50 kap. bes peefuhfchanas.

Siņas muischā 22. April peedshwojam wehl libds schim schē nepeeredsetu, behdigu un breesmu pilnu atgadijumu. — Lohpu meita, kura jau preeksch tschetreem gadeem ahrlaulibas behru bij dsemdejusti, atkal ohtu dsemdeja, kuru tuhlu pate nonahweja un eesweeda kahdā wezā fagruwuschā pagrabā. — Nedarbs nahja ari tuhlin gaismā. — Kahda seewa, kas to bija pamantjusti, darija bes kaweschanas muischas-waldibai sinamu, kurai ari isdewahs fadaustu un ar smiltihm nowahrtu behrna lihki is pagraba isnemt un drohfschā weeta nolikt, libds aprinka dakteris to buhs apstatijis. — Leeta teel usdohhta tahtakā ismekleschānā. — Lai Deews muhs us preekschu no tahtahm breesmahm pasargal

(L. A.)

Ulmahs juhrmahē, dauds gadus atpakal weens Sweedru kara-lugis jelle usskrehjis un ar wisahm mantibahm juhras dibenā nogrimis. Isgahjuschā April mehnesi, ka Leep. past. stahsta, Ulmahs wagaram, Ahbelam un fainneekam Karlim Meesitim laimejees rahmā laikā weenu leelgabalu no juhras dibena iszelt; esohht no misina, 15. gadu simteni sagatawohts, libds 7 pehdu garsh. Utradeji stahstohht, ka esohht dauds tahtu leelgabalu stohbrus dibenā redsejuschē, bet tee esohht pa dauds dsiti jemē eegrimumschē.

No Dinaburgas. Tureenas pilsfehtas weetneeku fapulze nospreeduse, Dinaburgā dibinahht augstaku meiteeschu skohlu jeb meiteeschu gimnastiju un tamdeht pee waldbibas eefneeguje luhgichanas rakstu deht minetas skohlas atkaufchanas. Preeksch schihš skohlas ir nospreesti 11,000 rublu, bet tā dsird, tad ari no krohna puses tiks peepalihdschēts.

No Kownas gubernijas teel firohts, ka schini gadā September mehnescha beigās tikschoht notureta semkohpibas leetu isstahde Retowas muischā. Retowas muischa atrohnahs Rossieni aprinkē, Kownas gubernijā.

Uš scho isstahdi tiks notureta ari gohda-algu arschana, jeb ar ziteem wahrdeem fakohht: kas labaki ars, tas gohda-algu dabuhs. Gohda-algas buhs selta, fudraba un bronfesmedatas, ka ari nauda, kas ihpaschi semneeeem tiks ismaksata. Isstahde fahlfes tai 28tā Septemberi un beigfees tai 1mā Oktoberi. Isstahdamas leetas fuhtamas sem tahs adreses: „Kownas gubernā, Blungeni stanzijā, Retowas muischā.” Isstahdamu leetu preti nemfchana fahlahs no 1ma Mai libds 15tam Septemberim. Gohda-algu spreedeji buhs kahdi tu-

reenas muishas ihpafchneeki sem firsta Dginaska preekschneezi-
bas. (Firstim Dginaskim peeder Ketowas muishas.)

No Peterburgas. Ka lastajem sinams, tad wifur teef
nauda lastita preeksch ta nofaukto „kreiseru“ kugu buhwefcha-
nas. Tagad atnahkufchas sinas, ka Peterburgas pilsehtas
walde nofpreedufe preeksch minetu „kreiseru“ buhwefchanas dah-
winacht 100,000 rubtu no pilsehtas pufes.

— Ka Kreetwu awise „Pycckii Mipъ.“ sino, tad no
armijas ahrtu pahrwaldibas ir usdohts, lai preeksch Dona-
was armijas, zil ahtri ween eefpehjams, us Adrianopeli aif-
fuhtha 60 ahrtes. Preeksch tam tilfchoht ahrtes nemti, kas
nupat augstfokhlas fawu ekfameni nolikufchi.

Wehl no Peterburgas. Par Persijas fchahla usturefcha-
nohs Peterburga pasneedi kahda tureenawise fchahdas
sinas: Zetortdeenu tai 11ta Mai fchahls apmekleja muhsu
augsto Trohna-mantineezi, kura ap to laiku bija iabraukufe.
Zitus augsta Keisara familijas lohjektus winsch ohtra deena
apmekleja, bet ne-atrada neweena mahjas. Taks paschas
deenas wakarawinsch bija teateri, kur ari muhsu augstais
Trohnamantineeks un Trohnamantineeze un daschi ziti augsta
Keisara familijas lohjekti bija atnahkufchi. Sesideenas wa-
karawinsch bija zirku, flunsijsahntneelus un flunsijsahntneezes
apbrihnoht. Laudis sinacht dabujufchi, ka fchahls buhfoht
zirku, bija leeleem pulkeem us zirku aifsteigufchees, ta ka wifas
bitetes tika ispirktas. Biletu usluptfcheem bija to walaru
laba pelna; par daschu biteti wini dabuja 5 libd 10 rubtu,
par bitetehm loschas pat 25 rubtu wairaf. Ar fchahlu bija
zirku libd atnahjis leelfirfts Aleksejs Aleksandrowitschs. Schah-
kam bija diwi dimanta swaigines us kruhtim. Klauwu (joh-
kotaju) kchmoschanahs fchahkam brihnum patifufe, ka ari
flunsijsahfchana. — Ka dsird, tad fchahls fcho treschdeenu
(16ta Mai) aifbrauzis no Peterburgas prohjam.

— Muhfu walfis kanzleris firfts Gortschakows, kas jaw
ilgatu laiku ir wahjich, atkal esohht stipraki fashimis, jo stip-
ras kaulu fahpes pee kreifahs kahjas peemetufchahs.

No Suwalki teef „Golojam“ sinohts, ka tai 1ma Mai
uhdens til sipri uspluhdis, ka tilts Augustowas kanali tika
noplehstis. Stahde ir lohti leela, bet zilweku dsihwibas naw
apflahdetas. Lai nu braufchana us Warschawu netiktu ka-
weta, tad teef nohtes-tilts ustafihstis.

No Pohleem. Par tureenawise sehjahm runajohht jafaka, ka
labiba wairs til labi nestahw, ka pawafari to wareja zereht.
Nakts-falnas daudis flahdejufchas, weetahm seemas-fehja ta
iffalufe, ka to wajadsejis ifart un wafareju eefeht. Schi
fina pahr labibas augfchannu Pohlts ir laista tai 10ta Mai
no Warschawas. Warbuht, ka pa to starpu buhs laiks pah-
grohshjees un labiba fahls atkal knofchaki augt.

No Odesas. Tureenawise pilsehtas weetneeku fapulze no-
fpreedufe, ka no nama ihpafchneekem pilsehtas nodohfchanas,
fo wini isgahjufcha gadu palikufchi parahda, ar leelu stingri-
bu japeedfen. Schis parahds naw mase, winsch fneedsahs
libd kahdeem 800,000 rubteem. Polizejai ir usdohts, lai
wina parahdu peedfen un nama ihpafchneeki, lai fawu pa-
rahdu fpehtu aifmalfacht, ir faweem ihrineeleem (nohminee-
teem) pa-augstinajufchi ihres naudu par 50 procentehm, tas
ir par pufi augstaku, par peemehru, kas libd fchim 100 rbl.
malfaja, teem tagad jamafja 150 rubtu.

— Pilsehtas weetneeku padohme fawu fehdeschanu no
4ta Mai fastahdijufe pilsehtas eenemfchanas un isdohfcha-

nas. Behz fchi fastahdijuma redsams, ka isdohfchanas buhs
leelakas neta eenemfchanas, prohti eenemfchanas fneegfcholees
libd 1,340,268 rubt. un isdohfchanas buhfoht 1,608,484
rubt., ta ka peetruhfsees kahdi 268,216 rubt.

— Odesa tagad esohht leela dahrdfiba iszehlufese, ihpafchi
gata un milti esohht dahrgi. Schi dahrdfiba no tam zehlu-
fese, ka gata un milti teef Odesa pirkti un us Konstantino-
peli un us Ismidu fuhrti preeksch Anglu kara-fugeem.
Odesa tagad pastahwigi usturahs kahds Anglu komisionars,
kas lohpus par augstahm zenahm uspehrt un gandrihs wifas
dsirnawas no-ihrejis preeksch miltu malfchanas, ta ka par
fliktako gatu jaw malfja 16 libd 18 kapeikas par mahzjinnu
un par milteem wifu masaf 10 kapeikas mahzjinu. Til
augstas zenas nebija pat tani laika, kur kara deht Odesas
ohstis bija aifflehgts. Minetais Anglu komisionars ari nemaf
neslehpj, ka winsch gatu un miltus pehrt preeksch Anglu
kara-pulkeem, lai teem pahrtikas netruhktu, kad karfch ar
Kreetwiju izeltohs. Ka weegli prohtams, tad fchahda buh-
fchana Odesneekem nemaf naw va prahtam, ka Angli tur
wifu-gatu un miltus preeksch fewim atpehrt un ta tad leelu
dahrdfibu fazel.

No Odesas. Odesas awises sino fchahdu no Odesas are-
stantu-rohtas pahrwaldneeka pastahfittu atgadijumu. 25. Aprill
tika arestants Aleksejs Scheikins, kuru saldats Schelkowsffis
pawadija, fuhrtihts us tirgu, lai tur dselst nopehroht. Til-
lab arestants ta ari winu waktneeks negahja wis us tirgu,
bet wifpapeksch eegreesahs kahda fchenki, eebauidija te broh-
lastu un usdsehra fihwo. Ta usdserohht wini abi aifwirfa
pawifam fawu usdeuwumu, prohti us tirgu behz dselses eet, un
dewahs no fchejeenes atkal zita weetu, kur no jauna labi
duhshu eetaifija un tad taifjahs us mahjahm eet. Zela sal-
dats usmudinaja arestantu lai isbehgoht. Kad nu arestants
us tam ne-egahja, tad saldats eemeta fawu slinti un ranizu
kahda fehlewidu un gahja prohjam. Arestants gahja fehtu,
panehma nomesto slinti un ranizu un nodewa fchihls leetas
kahdam gorodowojom, kuzam arestants wifu notikufchu istah-
fijija. Gorodowojs arestantu noweda tuwakaja polizeja. Sal-
dats Schelkowsffis ir jaw fenaf daschadu noseegumu deht
fawu strahpi arestantu-rohta nokalpojis.

No Charkowas. Ka „Bet. Herald“ sino, tad Charkowa
tilfchoht eetaifita augstfokhla preeksch amatneezibas un fabriku
buhfchanas. Ka zerams, tad mineta augstfokhla tilfchoht
fchini rudeni atklahta. Schahdu fokhlu eetaifichana ir no
leela fwara preeksch lablahfchanahs weizinaschanas, jo
amatneeziba un fabriku buhfchana pawairo semes bagatibu.

Wehl no Charkowas. Us Charkowas-Afowas dselsezela,
ka „Hob. Bp.“ sino, beidsama laika notikufchas sahdsibas.
Tai nakti no 26ta us 27to Aprili kahdi trihs kungi brauja
pirmu klase no Charkowas us deenwideem. Kamehr wini
bija aifmiguufchi, wini tika pilnigi apfagti. Wini zela foh-
mas bija aifnestas, wini naudas makt nogreesti, wini wiro-
drehbes pasudufchas un weenam kungam pat slinta paremta
kuras galu winsch apafch fawa galwas fpilwena bija pa-
bahstis, ta ka gufoht winam slintas gals apafch galwas bija.
Kad minetee kungi usmohdahs, tad wini atrada lampes is-
dsehtas un durwis wakam. Laikam sagti buhs isleetajufchi
chloroformu, ar fo zilweku war apreibinacht, ka winsch neta
nejuht, jo zitadi tas kungs, kam slintas gals bija apafch

galwas spilwena, tatschu buhtu manijis, ka winam to no galwas apakfchas iswillka.

Kahdas deenas pehz tam ap to paschu naktis laiku un tai pascha dselszeta strehki notikahs atkal sahdsiba. Pirmas klases wagona brauja kahds lungs ar fawu meitu is Peterburgas. Kad tumschs metahs, tehws ar meitu nolikahs guleht; bet meita, no sahdsibahm dsirdejuse, pirms fawu selta pulkstenu un fawas rohtas nonehma un zela-fohma paglabaja, eekam guleht nolikahs. Bet kahda bija atmohfchanahs! tehwsam bija majusfch ar selta naudu nogreests, zela-fohmas un filtas drehbes bija nosagtas!

No Chersonas teel sinohts par kahdu nelaimigu atgadijumu. Tas bija ta: Tai nakti no 12ta us 13to Mai, kahdas 20 werstes no Chersonas damsfugis „Sara“ usfrehja damsfugim „Schaila“ zaur ko 16 braujeju noslihta.

No Zekaterinoslawas. Tillab Zekaterinoslawas pilssehta ka ari gubernija ir kweefchi (puhri) palikuschi dahrgaki, jo turp usnahkufchi usluftfchi, kas preeksch armijas prowiantes uspehr kweefchus. Wini tureenahs apgabala wifus kweefchus atpehrtoht, zaur ko, ka weegli prohtams, kweefchu zenahs brangi zekahs, jo tur par tschetwertu kweefchu makfa 10 rublu, kas pehz tureenahs tirgu ir augsta zena. Wispahri nemoht jafaka ka tirgofchana augfcham mineta gubernija palikufe dauds dsihwaka un rohsigaka.

No Kusnezkas (Saratowas gubernija) teel „Golofam“ sinohts, ka tur (prohti Kusnezkas pilssehta) eekaisita atklahta grahmatu krahtuwe un jaw wispahrigai leetofchanai nodohtha. Grahmatu krahtumam tagad ir 669 grahmatas un tahs schini gada pastelletahs awifes un laikarakfti. Sahkums teizams, sekmes ari netruhts.

No Irkutskas. Ka Kreewu awife „Недъля.“ sino, tad Irkutskas eedfiwotaji jaw kahdas nedetas ir leela nemeera. Teel wehstules no nesinamas pufes issuhhtitas, ka Irkutska tikschoht nodedfinata. Jaw pehrna gada Aprila un Mai mehnesi tila tahdas wehstules istuhhtitas un wairaf breefmigu uguns-grehku iszehlahs, tapehz schini gada minetas draudeschanas wehstules pee laudim fazel leelas bailes, ka atkal breefmigi uguns-grehki ne-izekahs. Irkutskas eedfiwotajeem par apmeerinafchanu tureenahs generalgubernators pawehlejis, deenahm un naktim waktneekem zaur pilssehtu eet, waj kur uguns naw peelaisita. Bihpafchana us celahm is aisleegta. Wisfai wakteschana un aisleegfchana par spihiti tomehr kahdas 4 lihds 5 reisas par deenu deg; bet par laimi arweenu ir ideweesh uguni apdschft, ta ka nekahdi uguns-grehki naw iszehlufchees. Kapehz uguns teel peelaisita, tas wehl schim brihscham naw sinams.

Ahrjemes sinas.

No Bihnes. Ka lasitajeem wehl buhs atminams, tad pa nemeera laikeem, kur Herzegowineefchi un Bosneefchi bija pret Turku warmahzibu fazehlufchees, dauds Herzegowineefchu un Bosneefchu familijas, no Turku afins-darbeem glahbdamahs, bija us Austriju aisbehgufchas, kur winas nomefchtu un usturu atrada. Tagad, kur Turzijai ir meera laiki, Austrija fahka ar Turziju farunatees, waj wina fawus aisbehgufchohs pawalstneekus nenemfchoht atpakal un Austrijai ne-atlihdfinafchoht tahs idohfchanas, kas winai bijufchas behglu usturefchanas deht. Turzijas waldbiba cpsohlijusehs, ka wina fawus aisbehgufchohs pawalstneekus (pawifam kahdas 200,000

dwehfeles) us winu dsimteni aiswedifchoht, ispohtitahs mahjas atkal usbuhwefchoht, labibu preeksch fehklas dohschoht un maifi (usturu) pasneegfchoht lihds nahkofcha rudens plahwumam. Atlihdfinafchana par notikufchahm isdohsfchanahm ir aprehkinata us 10 milionu rubku (mufsu naudā rehkinajohht), ko Turzijas waldbiba Austrijai ismaksahs.

Reis no Austrijas runadami ari peeminesim, ka Austrija Turzijai tahs dohmas issazijuse, ka wina (prohti Austrija) ja no jauna Turzijai karfch izeltohs, fawus kara-pulkus nostahditu Herzegowina un Bosnija, lai Montenegreeschu un Serbeefchu kara-pulki minetas pawalstes newaretu fatweenotees.

Ka jaw dauds reis tilam sinojufchi, tad Austrija turahs Austruma leeta weenprahtiba ar Bahziju un Kreewiju; bet Ungarijai tas naw pa prahtam, wina gribetu, lai Austrija turetahs kohpa ar Angliju un Franziju un zeltu naidu pret Bahziju un Kreewiju. Par laimi Austrija ir prahtiga deefgan, tahdam aplamam padohmam neklaufht.

No Konstantinopeles. Sigahjufcha nedeta tai Sta Mai bija kauschu nemeeri Tschereganahs pili, kur schim brihscham usturahs nozeltahs jeb bijufchais sultans Murads. Zaur scheem nemeereem kahdi 25 zilweki fawu dsihwibu pasaudejufchi. Tahlak ismeklejoht atrada, ka nemeeri ar to nodohmu fazelti, lai tagadejo sultanu Abdulu Hamidu waretu no waldfchanas trohna nogahft un wina weeta eezelt bijufcho sultanu Muradu, kurfch fawa laika tila nozeltis, tapehz ka winu tureja par tahdu, kas prahta apjuzis. Nemeeru fazehlejs un ari nemeerneeku wadonis efoht kahds Turku augstmanis wahrda Ali Saawi, kas ir leels draugs Angleem un ar wahrdeem un rasteem Turkus usaizinajis us naidu pret Kreewiju. Wina nodohms bija, neween Konstantinopeles eedfiwotajus, bet ari kara-pulkus us fawu pufi dabuht. Wina nodohms ne-isdewahs. Kara-pulki palika tagadejam sultanam Abdulam Hamidam ustizigi un nemeerneeku wadoni ir fakerti un zectuma eelikti.

Scho nemeeru atklahfchana isskaidro daschas sinas, kas no Konstantinopeles atnahza un siaoja, ka pee Turkeem radees naidigs prahts pret Kreewiju. Schihis sinas, ka tagad nemeeru atklahfchana peerahda, sihmejahs us nemeerneekem, kas gribeja kaunu prahtu un eenaidu pret Kreewiju fazelt. Buhtu nemeerneekem ideweesh, Abdulu Hamidu no trohna nogahft, tad wini buhtu eezehlufchi Muradu atkal par sultanu un fazijufchi, ka Abduls Hamids ne-efoht ihstis sultans bijis un ta tad ari wif nolihgumi, ko winsch ar Kreewiju noderejis, atzelami. Buhtu tas ideweesh, tad ari karfch buhtu no jauna eefahfts. Politikas prateji spreesch, ka Anglija fchohs nemeerus paweizinajuse, lai waretu Turziju paslubinaht us karu pret Kreewiju. Naw jafchaubahs, ka tahdam spreedumam ir taisniba, jo us tahdu wihfi ari Anglija rikfojahs ap konferenzes laiku. Kad zitadi newareja fawu politiku panahft Turzija, tad bija sultanam jamirst jeb no trohna ja-atklahpjahs, lai zaur jauna sultana eezelfchana waretu pahrpreefchanas no jauna fahkt un ta darifchanas kawehht un wilzinaht.

No Egiptes. Kad pehrna gada Kreewu-Turku karfch fahfahs un Turzija kara-pulkus is Afijas us Giropu gribeja west, tad Giropa tahs bailes iszehlahs, ka ar Afijas kara-pulkeem neteechoht us Giropu eenests mehris, kas to laiku bija iszehlees Beirutā un Damaskā. Tagad gandrihs tahdas paschas bailes iszehlufchahs, prohti koleera-sehrgas deht, kas ar Indee-

ſchu kara-pulkeem teel us Egipti atwesta, no kureenes ta weegli war atnahkt pee mums us Ciropu. Lai gan rets kahds gads pa-ee, kur mums Ciropâ ſchur tur kahdi koleera-flimneeki neraftoſs, bet kad koleera-fehrga teel no Indijas eewesta, tad ta ir tohti nikna un nahwiga, wairaf mehrim lihdsinajahs, nefa weentahrfchâi flimibai, tapeh; Ciropâ bihstahs, ka koleera-fehrga no Indijas netiktu eewesta. Ja mehs ſchini gadâ dabujam koleera-fehrgu Ciropâ, tad Anglija pee tam buhtu ta waitiga, jo wira ſawus kara-pulkus no Indijas wesda ma naw deefgan ruhbejufehs, no koleera-fehrgas iſfargadamahs. Kâ laſitajeem ſinams, tad Anglija no kara-kahribas fagrahbita, pa kaflu pa galwu ſahla kara-pulkus iſ Indijas zaur Suezas kanali us Widus-juhru weſt. Tagad atnahluſchas ſinas, ka us Anglu kugeem Suezas-kanali, kas kara-pulkus iſ Indijas atwedufchi, atrohnotees ari koleera flimneeki, kas ſcho breefmigo fehrgu iſ Indijas atnefuſchi. Tagad Anglijai peenahlahs par tam gahdaht, ka koleera-fehrga neteel no kugeem tahlaki iſplahitita, ko zaur tam war panahkt, ka no teem kugeem, kur koleera flimneeki atrohnahs, neweenam kugineekam jeb lihdsbrauzejeem nekauj ar ziteem fatiktees, pirms fehrga us kuga naw beigu-fehs. Anglija ari ſahluſe zil nelo par tam ruhpetees, bet ar to ween nepeteel, wiſai Ciropai wajjaga us tam luhkotees, ka Anglija ari teefcham wiſu dara, kas wajjadſigs, lai fehrga ne-iſplahititoſs. Lai nu buhtu lâ buhdams, Anglija atkal us-nehmuſehs us fewi geuhtu atbildefchânu. Lai ſala ko ſazidami, bet tas gan katram taiſnam zilwekam pateſibas deht jaleezina, ka Anglija beidsamâs pahri gaddâs nelahga iſtureju-fehs, jo kas iſſauza Konſtantinopeles konferenzi un tahdâ wiſhê ſazehla breefmigo Turku-Kreewu karu? — Anglija ta bija. Kas gribeja atkal no jauna karu ſazelt, kad jaw meers ſtarp Kreewiju un Turziju bija noſlehgê? — Anglija ta bija. Kas wed iſ Indijas kara-pulkus us Ciropu un lihds ar ſcheem kara-pulkeem draude mums us Ciropu eewest breefmigo Indijas koleera-fehrgu? — Anglija ta ir. — Dauds, dauds Anglija zaur ſawu paſchigo politiku ir apgrehkojuſehs pret taiſneem zilwezes peenahkumeem. Breefmigo ſohdu reis ſpree-dihſ par Anglijas eeguſdamo politiku wehſturneeki, Anglijas jenteenus un darbus us wehſtues muhſchigahm lapahm uſſih-medami. — Sawâ laikâ pahrt ſcho leetu plaſchali runahs, kad meers buhs pilnigi nodibinahs un wairaf watas atlik-fees pahrt to ſpreeſt un runah; tad ari ſaweem laſitajeem kahdas plaſchakas ſinas zeram paſneegt.

No Amerikas. Beidsamâ laikâ pa leelakai dakai wiſas awiſchu ſinas un ſpreedumi lâ ari laſitaju uſmaniba grohſijahs ap kara-bailehm un meera-zeribahm, preeſch zitahm ſinahm un notikumeem atlikahs awiſchm maſ weetas un awiſchu laſitajeem maſ eewehroſchânas. Zitadi tas ari newareja buht; breefmigi laiki bija gaidami, ja karſch buhtu iſzehlees, jo kas wareja jeb ſpehja paredſeht, kahdâ plaſchumâ un tahlumâ karſch, reis eefahzees, wareja iſplahititees. Wiſas Ciropas leelwalſtis iſrihtojahs, jo neweena neſinaja, waj winai nenahkfees ari pee kara peedalitees, tâ tad karam iſjelotees drihſ wareja notikt, ka wiſa Ciropa buhtu karâ eerauta, pat Seemelu-Amerika warbuht nebuhtu brihwâ ſtahwejuſe. Tahdâ buhſchânâ weegli prohtams, ka neweens apdohmigs zilweks newareja ar meerigahm azim us nahklamibu ſtatitees. Bija paſtarpahm ari kahda meera-ſina nahluſe, bet drihſ atkal nahza dauds wairaf to ſinu, kas us karu ſihmejahs, tâ ka eeguhtahs meera zeribas atkal iſgaiſa un beidſoht neweens

wairs ne-eedrohſchinajahs ſchahdai jeb tahdai meera-ſinai ti-zehht, tilai ſchini nedelâ nahk no wiſahm puſehm ſinas, kas us meera uſtureſchânu ſihmejahs, tâ ka nu gan tai zeribai war peekertees, ka meers tiks uſturehts. Wiſas leelakas ahrſemes awiſes ſawâs ſinâs tahs dohmas iſſaka, ka meers tilſchoht uſturehts, jo kongreſe tilſchoht Berlinê notureta, kur leelwalſtju weetneeki fanahkſchoht, lai galigi waretu noſpreeſt un ſawâ ſtarpâ weenotees par Auſtruma leetu iſlihdsinâſchânu. Sinams til tahlu tahs leetas wehl naw nahluſchas, ka ne-ſchâubigi un drohſchi waretu us meera uſtureſchânu palautees, bet meera-zeribas tâ ir wairojuſchahs, ka us meera uſtureſchânu war zereht un ſchini meera-zeribas laikâ gribam ſaweem laſitajeem paſtaſtiht kahdu meera-darbu, kas turpmahs laikâs buhs no ne-apſweramas ſwehtibas un labuma preeſch paſaules tirgoſchânas un tâ tad ſchi ſwehtiba un labums nahks wiſam zilweku dſimumam, wiſahm paſaules walſtim par labu. Prohti ir nodohmajufchi to darbu uſnemt, jaunu kanali raft, kas diwi paſaules juhreas ſaweenoſs un tâ tad jaunu uhdenſzeku atklahs un braufſchânu pa ſimteem, pat tuhſtoſcheem juhdsu pa-ihſinahs. Zil peknaſ atmet ſchahda zeta pahſinaſchâna tirgoſchânai, tas katram weegli prohtams. Kâ laſitajeem ſinams, tad Seemelu-Amerika ar Deenwidus-Ameriku ſtahw ſaweenoſchânâ zaur ſemes-ſchaurumu, kuru noſauz par Banamas ſemes-ſchaurumu, kas ne dauds juhdsu plats. Zaur ſcho ſemes-ſchaurumu tagad rals kanali un tâ tad ſaweenoſs Atlantijas paſaules juhru ar Leelo paſaules juhru. Zaur ſcho kanali nahks ta Aſijas daka (par peemehru Kihna) kas no Ciropas jo atlahu ſtahweja, tuwakâ ſaweenoſchânâ ar Amerikas paſaules andeli, zaur ko pawiſam zitada attihſtiſchânahs radifees minetâ Aſijas patumſchâ dakâ. Kahdi wiſi ſchee labumi buhs, kahdas pahrgrohſſchânas tirgoſchânâ zaur jauno kanali zelſees, to wiſu tagad eepreeſchu apſpreeſt un iſſtaſtiht, buhtu weltigs darbs, gan nahklamiba mums to peerahdihs un iſſkaidrohſ; mums ſcho reis peeteel, ka us ſcho uſſahkto ſwarigo darbu ſawus laſitajus eſam darijuſchi uſmanigus.

No Kubas ſalas. Kâ laſitajeem ſinams, tad Kubas ſala peeder Spanijai. Us Kubas ſalu bija nemeeri iſzehluſchees pret Spanijas waldbibu. Spanijas waldbiba noſubtija kara-pulku ſem Martineza Kampoſa wadiſchânu us Kubas ſalu, lai kureenas nemeerneekus apſpreeſchoht. Martinezam Kampoſam nebija deefgan kara-pulku, lai ar waru ſpehtu nemeerneekus ſawaldſinah; wiſch kehrahſ pee zita lihdselka, prohti wiſch eedewa nemeerneeku wadoneem naudu, un tâ winam padewahs, bet deemſchehl tahs naudas til dauds nebija, ka wiſus nemeerneeku wadonus newareja nopirkt. Tagad winam waldbiba dohſchoht 6 milionus rublus (muhſu naudâ rehſina-joht) un ar to peetiks, wiſus nemeerneekus apſpreeſt. Schee Kubas nemeeri ir aprijuſchi wairaf nefa 230,000 zilweku dſihwibas un kahdus 50 milionu rublu naudâs.

Kahds drauga wahrds dſimtenes amata beedreem.

(Glatees Nr. 10. Beigums).

Jeb ja kahds no teem aiſees uſ ſapulzi, waj neſehdehs wiſch mehms un apniſis, runas un ſpreedumus neſkaidri iſpratis? Gadifees ari daschs labs ſkohlotaſs, kas Wahju walodu pat labi proht, bet kas Latweeſchu pulkâ darbodamees, zil-nejit at-radis no ahtras, weilkas Wahju runas: ari wiſch labati ſeh-

dehs klusu sapulzē, samus padohmus un peedfihwojumus pats preelisch fewim paturedams. Gadisees ari fshlotaju pulkā daschs tahds „gruntigs Latweetis,” kas gan Wahzu walodu proht, bet kam swescha waloda Latweeschu sapulzē til fahpigi aiskers, ka tas sa-ihdhis ari zeetihš klusu, ja tas til naw mahjās palizis. No wisa ta inahšs, ka Latweeschu fshlotaju sapulzē, kur latwiski nespreech, atgadisees fshlotaju pulkā til maš pastahwigatu lihdsrunataju, lihdsfpreedeju, bet tas wisuleelalais pulks zeetihš klusu. Us wisu to nu gan war atbildeht, ka neweenam fshlotajam sapulzē naw leegts, isteikt sawu teizamo ari latwiski. Bet fchi eeruna paliks tilai eeruna. Ja referats pa wahziski nolashšts, fpreedumi pa wahziski usfahkti, tad tahdam waijaga wairaf, neta tautas fshlotaja paitlahwibas, lai winsch peepeschi eedrohschinatohs istrauzehť spreedejus ar latwisku starprunu.

Bet daudš no muhsu lihdsfchinigeem Latweeschu fshlotajeem naw tee weenigee, ko Wahzu waloda pateefhā isflehdš is fshlotaju sapulzehm. Schi behdiga buhschana fneeds daudš tahkt. Latwijas, ihpafchi Kurjemes, tautas fshlās atrohn pehdigā laikā jaw daschā weetā peenemtu „Kreewu fshlotaju.” Dohmajams ka likumi par lara klaušbu un par Kreewu walodu Latweeschu tautas fshlās ahtri aubšinabs fshlotaju palihgu staitli preelisch Kreewu walodas. Waj nu schee fshlotaji, kas pa leelalai dakai gan knapi pratihš Wahzu walodu, naw nepareisi isflehgti is fshlotaju konferenzehm? Saw pateefigi gadisees, ka tahds no tahdeem, tatschu ari dšimtenes tautas fshlotajeem, us konferenzi aishrauzis, tahdu laizinu ka mehms us Wahzu fpreedumeem paklausjees, un — konferenzes galu nenogaidijis, aishrauzis us mahjahm. — Un waj swescha waloda ne-isflehdš wehl zitūs dšimtenes wihrus, kas stahw tautas fshlās buhschanai pehš likuma un pateefhā lohti tuwu? Waj ta pa wisleelalai dakai ne-isflehdš pagasta wezatohs, fshlās wezatohs, basnizas pehrminde-rus un pagasta teesas preelischschdetajus un peesehdetajus. ko likums nosehdinajis pagasta fshlās waldischānās waj kirspeles fshlās waldischānās? Ja konferenzes zeeti aishdaritas durwis ari isflehdš is sapulzes behrnu wezatohs un daschus zitūs grehzigus zilwekus, kas daschreis sawas dohmas nespehi patureht preelisch fewim ween, -- tad tomehr minetus isredsetus pagasta amata wihrus nebuhs isflehgt is fshlotaju sapulzehm. Bet ko tad schee wihri ihsti melle fshlotaju konferenzē? prasšs daschs, kam naw deesgan, ka likums schohs wihrus padara par lihdsfinatajeem, lihdsghadneeteem un lihdsstrahadneeteem fshlās buhschanā. Daschreis nu gan deesgan gruhťi atbildeht tam, kam ar likumigu pamatu, ar likumigu eemeslu naw gan. Melleht sinams, iklatrs ko mellehs, ja winsch us fshlotaju konferenzi atmahzis — weens wairaf scho, ohtrs to. Wispahrigi nemoht nahzeis mellehs mahzibu — waj nu preelisch tam, lai tas warbuht waretu gaischalt fapraft un labati ispidiht samus zaur likumu nosajituz peenah-kumus fshlās leetā, waj tahdu mahzibu wispahrigi, waj ari til mahzibu, ka eet fshlotaju sapulzes. Iktatrā sinā mellehtajs nemelle neta kauna. Sapulzes muhsu semē wehl retas. Ja nu tahda kur eepreelisch sinama, waj tad tahds brihnumš, ka daschs labs zentigs tauteetis, kam gars strahda un firds sawā weetā (un tahdu wihru pagastā drihs eewehlehs pagasta amatōs) — waj tahds brihnumš, ka tas dohsees ari us fshlotaju sapulzi, lai waretu ari preelisch fewim eekraht to, ko tur sehj. Es dših-woju jaw daschu gadu tahku no dšimtenes, bet ari man pahsh-stams Latwijas pagastōs daschs labs gohda wihrs, kas sawas mahjas freetni lohpdams, nenotura sawu gaischu praštu un tarstu firdi pee mahjas wahrteem. Sinams, ka iklatrs no tah-deem tauteescheem ir waj nu bijis, waj tagad wehl ir pagasta amatoš. Fshlotaju sapulzei tahds negohdu nedarihs, lai tas tur melle ko mellehdams. Par to, kas atraididami prasa, ko pa-gasta amata wihri melle fshlotaju konferenzēs, dohmajams, ka tam daudš kas zits tuwali guť pee firds, neta Baltijas tautas fshla. Kam ruhš, ka lai Latweeschu tautas fshlās strahda ar weiksmi — faderivā un peemthlibā, tam jawehlahs, ka lai pa-gaisš zil ween spehjam eepasihotohs ar fshlās darbeem un waija-dšibahm un draudšigā ustizibā nahktu fshlorajam palihgā. Muhsu deenās daschā dšimtenes apgabala deemschehl dšird, ka fshla schehlojahs par pagastu un pagastš par fshlu. Tas nahť no tam, ka waj pagastš deesgan nepasihst fshlu, waj fshlotajš

negrib daudš sinahť no pagasta, jeb abas nelaimes strahda lohpa. Sinams, ka tahdā apgabala fshlās buhschana wehl newar plaukt, un iklatram gaismas draugam jawehlahs, ka pa-gaisš tuwinatohs fshlai un fshla pagastam. Jo Latwijā ne-drihst nihť neds tautas fshla, neds pagasta paschwaldiba, bet tahm abahm jo deenas jo wairaf ja-artihstahs, jastiprinajahs un tadeht ari draudšigi jatuwinahs.

Weidsohť nahť Wahzu waloda Latweeschu tautas fshlotaju sapulzēs pat launu Latweeschu walodai. No daschas puses dšird jaunalds laidšs fuhdsamees, ka Latweeschu walodā saraditi til daudš to jauno wahrdu (gramatisku nosaukumu un ž.), ka fshlotajš nesin, tahdu no teem fshlā usnemt, tahdu atnest. Saka, ka jauneem „gudrineekeem” newaijagoht „kalt” til daudš to jauno wahrdu, ka tauta, tautas waloda, tā faloht, pate no fewim, nemanohť, gan peeradishoht tohs waijadfigohs jaunohs wahrduš. Bet kur tad lai wina raba, kad to swescha waloda pa leelai dakai isstumj is tahdahm weetahm, kur ta ihpafchi fpehtu parahdihť sawu auglību, kur pateefhā (praktisā) israhdi-tohs, tahds no jauneem wahrdeem wairaf patihť tauteeschu mehlei, tauteeschu ausim. Jo ar daschu no „jauneem wahrdeem” eepasihstahs til muhsu azš ween, bet muhsu mehle un muhsu ausš tilai reti tohs dabu noswert, nowehrteht. Daschu labu jaunu isgudrojumu isdaudšina par nepeenemamu til tadeht, ka tas wehl ne-aprasšs. Ja turpreti walfatu Latweeschu walodu, kur ta weenigi jawalka, tad daschs jauns un daschs wezš Latweeschu wahrds nahktu drihs sawā wehrtibā, sawā ihstā gohdā. Daschas kommisšjas, daschi jauni un daschi wezi „gu-drineeki” waretu tad masaf fpreest par „jauneem wahrdeem,” sawu darbibu wairaf greest us tahdu zitu waijadfigu tautas leetu. Bet tā, ka ta leeta tagad eet, pat ehriigi isstān tahš brehtas par Latweeschu walodas ne-isglishtibu, nestaidribu un jukahm. Ja fchi ne-isglishtiba, nestaidriba, schihš jufas, žums, kungš, pateefš azis lohsch, ausš plehsch, prahtam reebš, nu tad gahda-jat, gahdajat, ka Latweeschu walodā par augstakahm leetahm wairaf raksta, wairaf runa. Jo tad wairaf isglishtoti žilmeli, wairaf latwiski runahs, wairaf latwiski rakstihš, tad tee ari drihs labati runahs, labati latwiski rakstihš. Pastahwigi mehginajumi („repetitio est mater studiorum”) wislabati mahja — to fshla labi sin. — Bet fshlotaju konferenzēs jaw naw Latweeschu walodas fshlās, — dširdu es tahdu peebildam. Bet tahš jaw ari ne tilai naw Wahzu walodas fshlās. Ka Latweeschu tautas fshlotaji, zaur-zaurim nemoht, sawu mahtes walodu proht tomehr labati, neta Wahzu walodu — to es jaw augstakt dohmaju peerahdijis, efam par pateefigu.

Dšimtenes amata beedri! Es sinu labati žuhšu behdas neta žuhšu preelus. Pasihstu labi žuhšu deenischkus ruhktumus, žuhšu gada aldšnu, žuhšu mitru istabinu, žuhšu schaubigu stahwoli. Tadeht lai Deews mani pašaru, ja es tahdā weetā buhtu fpreedis par žums bahrgu teesu! Bet konferenzēs žuhšu fshlās tuwatee preelischneeki un wadoni žums atkauj runahť un rakstihť tahdā walodā žums patihť. Un konferenzēs runahť un rakstihť žuhš nedrihktat žitadi, ka sawā tautas walodā. Jo prasa pa leelai dakai wišš tas mehrlis, ko žuhš gribat fasnegt konferenzēs pulzedamees. Raifliba, parteifsta weenpušba schoreif naw us muhsu pušē. — Ko žuhš lohpa darat, kas stan tahktai, tas aifsneds žuhšu gohdu, tautas gohdu. Kur daudš lohpa fpreech, tas arween pa pušei klaji fpreests. Žil to ari neslehytu — kam „ausš ir, tas dšird, kam azis ir, tas redš,” kam prahtš ir, tas dohma, kam spalwa ir, kas raksta. Un Latweeschu tautas gohdu fargahť un spohdrinahť, preelisch tam naw pat Mastawa pa tahku.

Fr. Brihwjemneekš,
fshlotajš Mastawa.

Sihki notikumi is Rigos.

Kā „R. L.” sino, tad ir us Gh. Berg l. buhwplafcha, pretim Wahzu teatera namam, pagahjušchā nedekā israkti 3 leelgabali un kahdas leelgabalu bumbas. Schihš leetas at-radušchahš 16 pehdu dšitumā, starp wezeem pahleem. Leel-gabali ir gluschī faruhsejuschī, 2½ pehdas gari; zaurums 3 želli zaurmehtā. Bumbas ir no daschada leeluma (1 lihds

6³/₄ zelli zaurehrā) un no daschada materiala (no dšels, granita un radšes).

Swehtdeen, tai 14. Mai, wakarā, ir tas Ranka damssahgu-dfirnawās strahdajufchais pee Lutrinu pagasta peerafkstais strahdneeks Friz Bihlens kahdu balki uswelkoht zaur pascha ne-usmanibu uf sahgeem uskritis, pee kam winam kreifa kahja tika norauta un wehders tika pahrrauts. Nelaimigais azumirkli islaida fawu dšihwibu.

Sina pabr uffoukteem Riga.

Sehlabas-basnizā: mustants atraitnis Christian Krohing ar atraitni Roseti Doroteu Jungmann, dšm. Broc. Muhrneeku sellis atraitnis Daniel Arnold Siele ar Karolini Wilhelmini Sult. Andeles komijs Hermann Ernst Paul ar Ernestini Sofijn Schallowski.

Pehtera- un Domes-basnizā: pulkhen-taisitajs Sehlabstak Alwil Ernst Walentin Adeloff ar Karolini Henrieti Dresden. Kaufmanis Johan Kamper ar Katarini Ulriki Kalning, nofaukta Berg. Grahmatu wedejs Gustaw Wilhelm Neese ar Dor. Trimpi Peterburgā. Kaleju sellis Johan Eduard Groms ar Juliani Krause.

Gertrudes-basnizā: mahjas ihpaschneeks Mahrtinsch Draudinsch ar Trihni Berk. Tischlers (galbneeks) Christofs Krums ar Mariannu Semenowitsch. Tischleru sellis Ferdinands Eduard Dresler ar Edu Freimann.

Jesus-basnizā: kutscheeris Sehlabš Meje ar Minnu Grofsbart. Mahlberis Siman Kaman ar Madschi Radšing. Kutscheeris Anš Sabul ar Gertrudi Muhrneek. Kutscheeris Jahnis Treika ar Fuhli Fritsahl, dšm. Muschla.

Jahnu-basnizā: suhrmanis Joh. Eduard Zweiel ar Katarini Sidwind. Anterneeku strahdneeks Mahrtinsch Georg Sihwart ar Dohri Karolini Kruhming. Unterošzeeris atšahwneeks Heinrich Alofsohn ar Lihš Gailit. Fabrika usraugs Friedrich Gustaw Friedenthal ar Juliju Karpinski. Kutscheeris Gederts Wejmann ar Lihš Brašte. Stroheru sellis Christian Braun ar Annu Klawe. Stroheris Georg Joh. Weinberg ar Katarini Elisabeti Brink.

Saimneeks Indrikis Stubis ar Dohri Emiliju Attelsohn. Strahdneeks Peter Petersohn ar Trihni Reimann. Dinstmanis Mikelis Daugawa ar Wilhelmini Sofiju Bekmann. Fabrika strahdneeks Jahnis Rubšht ar Greetu Wiegner. Strahdneeks Mikelis Neebre ar Karolini Goldberg. Formers Karl Heinrich Grabe ar Henrieti Rekert. Dentšhils atšahwneeks Frizis Dsholinsch ar Trihni Spehšs. Saldats atšahwneeks Juris Stepanš ar Fuhli Lufianow, Samba atraitni, dšm. Siminski. Ernst Pinne ar Luifi Lange, dšm. Adeloff. Kutscheeris Gederts Tschagus ar Lihš Panewitsch. Sulainis Ernst Dto Behr ar Elisabeti Dor. Michelsohn. Strahdneeks Anš Irbe ar Mariju Beesait. Tischleru sellis Andrejs Laimit ar Matildi Klauhini Siblis. Innungas matrošs Laas Kilmet ar Ili Zabel. Kutscheeris Jakob Schwarzbach ar Mari Blau. Saldats Karl Luchs ar Juliju Weidemann, dšm. Strašs. Atšehgu kalejs Augusts Reekšinsch ar Minnu Amaliju Grigor.

Mahrtina-basnizā: bekeru sellis Josefs Kasimir Tischewik ar Mariju Fiederiku Bergholz. Frizis Balktis ar Annu Bahne. Fuhrineeks Teodor Nikolai Scharing ar atraitni Mariju Emiliju Elisabeti Jansohn, dšm. Hermann.

Katoku-draubš: Atraitnis Michel Murowski ar atraitni Juliju Dunderaw.

Raudas papihru-jena.

Rigā, tai 19. Mai 1878.

Papihri	prafija	malšaja
5 procentes instripzijas 5. serijas no 1854.	— rubl.	rubl.
5 " pnehmiju biketes 1. emisijas	235 1/2	235
5 " " 2. " 2	230 1/2	230
5 " Rigaš namu kihu-grahmatas.	—	—
5 1/2 " hiporeku kihu-grahmatas.	—	—
5 " Widšemes kihu-grahmatas (ne-uffal.)	99	89 1/2

Lihš 18. Mai pee Rigaš atnahufchi 1116 fugi un aishajufchi 781 fugis.

Atšibedams redaktors Ernst Plates.

Sludinafchanas.

Sina preeksch Widšemes un Kursemes.

J. Redlich

gruntigā un wifuwesā

Englischu

magasinhne

schini gadā, tāpat tā preekschlaikā teef pahrdohras til ween tahs ibstenahs Steiermorkas jeb Chstreiku keisora semes iskaptes, no ta wifusihstata katama tehrauda, taisnas un lihšas, garas un ihšas, — tā arri tahs patent-iskaptes ar selta wahrdeem no kaufeta tehrauda, turas pee sahles til waren lipigas tā puznasis pee bahršdas. Aribšan tahs garahs Pruschu lobibas un tahs ihšas štipras atwasu jeb zinn iskaptes, Stalijas semes iskapschu galodinas, Strahlsuntes iskapschu alminainee un himstein almina bruzekli jeb sribli un kuhšsu wehrā likt, la manas iskapes un tee Strahlsuntes iskapschu alminainee un himstein-alkmina iskapschu bruzekli jeb sribli, eeksch tahs leelas Maslawas israhdischanas 1863, Rigaš semkopyibas israhdischanā 1871 un Wihnes (Wien) wifšpajales israhdischanā 1873. gadā, ar tahm šehit blalam redsamahm gohda-šthmehm puschlotas kuwa; tā aribšan teef wehl pahrdohri abmurini un laktinas preeksch iskapschu kapinaschanas, grahwu-schēpeles, sirgu- un gohwu-kehdes, dšelsu-pinekli un daudj zitadas leetas preeksch mahju-waldischanas un semes uskohpschanas.

Kad tas šādi pagasta Maš-Ruka mājas grūti-
neeks

Jāhu Behterson,

Leel-Ruka pūsmājas rentineeks

Anzīs Lūhfer

un Meltur mājas rentineeks

Dahve Ohsolin

ir mirušā un viņu mantības uzturpi pārdohtas, tad
teel zaur šādi wīst, mineta grūtiņeela un rentineetu
parādū bēweji un parādū mehweji ušāzināti, triju
mehnešū laikā, no apalkšā rakstītas beenas flai-
toht, pee šāhs pagasta-teefas peeteitees. — Pehz
notezejūšā termina neeweens parādū praštājs ne-
tīls preti nemis, bet ar parādū flešpejem tīs pehz
likuma isdarīhts. —

Behtur pils pagasta namā, tai 12. Mai 1878.

Preelšāhebtājs: P. Ahbol.

Rakstū webejs: J. Zunge.

Alahzitas zindū-schuwejas

preelšā schuščanas ar rohlām un mašini, at-
rohd pee augsta lohna pašahwigu darbu Robert
Schleigera zindū fabriki leelā Altonas-eelā Nr. 7.

Sohdes-pniis ar labām leezibas-sch-
mehm metle **Alfred Busch.**

Gohdigs Kutschers

teel mellehts Sinder-eelā Nr. 7, apalkšā.

Janneklis,

tas par kaleju gribetu mahzitees, war peeteitees pee-
Mašch-m. kaleja.; turpat war ari kalejs darbu dabuht.

Selgawas Ah-Rigā uš Kanta dambja Nr. 10 ir

wifadi dahrsu-stahdi

preelšā mājas waišadības dabujam.

Bariba

preelšā zūstahm un mahin-putneem. Zaur uguns-
greblu un uš zūhru apstahdetus meeschus pārdoht
lehti Ilgezeemā blatus alus bruščam, smehte, un
Maš. Ah-Rigā Romanowkā Nr. 28 netah no Lu-
sowa pirts, apalkšā wa ohtrahm burwim.

! Walmээрá!

It ihpafāhi tumšā-bruhnus un farlanus auschomus
deebstus, tā ari ritus labus deebstus wifās pehr-
wēs peedahwa

R. W. Müllera

material-prezu bohde, wihnu un spieru kantohtri, bi-
jūšā meefneela Zād l. namā Nr. 90.

Mahja ar dahrsu

ir pārdohtama uš Katrīnes dambja Leepu-eelā Nr. 3.
Zapeprafa turpat.

Sawada atgadījuma deht teel tūhlin sem labeem
nolihgumeem uš 6 gabeeem

ifrentehts zcemats

ar wifāhm fainneezibus leetahm Stohpin pagastā
(17 werkes no Rigās). Klabatālas sīnas dšelszeta
stanzijā Kurtenhof.

Walfā.

Leels krahjums skrohderu, turpneeku- un roh-
tas-schujamū mašinu pee

Aleksander Rudolff.

Kas wehletohs balu, jaun-flauzamu

Kasū

pārdoht, tas lai peeteizāhs wezā Aleksander-eelā Nr. 6.

No jensures atwehletis. Rigā, 19. Mai 1878.

Drīhts un dabujams pee bilšču- un grahmatu-driketaja un burtu-lehjeja Genst Plates, Rigā pee Behtera bārnijas.

Leelais Baltijas dseedataju wihnu-pagrabs

Louis Lundmann u. beedr.

Kalku-eelā blakam J. Nedlich kunga grūtigai englīšču magastihnei
peedahwa un pārdoht is sawa ar prezī gresni peepildita wihnu-pagraba daščadus
Kreewijas un wifadus ahrsēmes fšaidrus wihna-lobka augšu wihnus, tā
aridsan konjaku, araku, rumu, porteri, šampaneri, bīščopu un etiki par
mehrenu maksu pee laipnigas apdeeneschanas.

Undelmani un krobhseneeki dabu par wehl lehtaku zenu.

Par laipnu eewehroschannu.

Lai waretu tahs daudstahrtigāhs wehleschanāhs ispidiht un zeen. publikai drohschibu doht,

tikai no arsenika gistes tihras tapetes

pārdoht, esmu es sawu tapetu krahjumu sem politeknikuma pārbaudischanas-
stanzijas kontroles nodewis un ja wehlahs, esmu gataws, saweem zeen. pirzejeem no
katras tapetes peenahamo leezibas-rakstū ar pārbaudischanas-stanzijas stempeli ušrahdiht.

Zeredams, ka maneem publīneem, sawus zeen. pirzejus pret wewelībai fšahdigahm
šagiftetahm tapetehm issargah, ari pelnita eewehroschana tīs dahwata, lūhdsu mani
bagatā mehā apmelleht un peedahwaju sawu krahjumu Franzūšču, tā ari eelščēmes no
arsenika tihras tapetes glihtā isstrahdajumā no 10 lap. par rulli šahtoht; tad wehl: **ihstahs**
Wihnes mehbeles un **behru-mehbeles**, **greesu-gresnumus** (Plafondrosetten),
kokos-luhka grihdū-dekus un **kahju-noflaukamohs**, **selta lihstes** un **gar-**
dihnu-kahrts, **seenu-papi** daščadā beesumā preelšā seenu nolahščanas tā patwehrumu
pret aulstumu un mitrumu, rullōs no 22 un 27 kwadrat-arschīnehm.

Leels ihstenāhs Turku tabakas un papirosu krahjums,

Kross'a zigarū-fabrika nogulditawa.

Aleks. Kulikowski,

leelā Sinder-eelā Nr. 9.

Laušču-kehķis

Nr. 19 Zuhku-eelā Nr. 19.

Tagadejo dabrgo galas zenu deht maksu no sweht-
beenas t. 21. Mai šahloht porzija zepescha 13 lap.
Tahs pahrejāhs zenas paleet nepahrprohtas. Supa
pūsporz. 4 lap., wewela porz. 6 lap., supas-gata 2
lap., maiše 1 lap.

Wihnušis

teel no 1. Juli isfrentehts Suworow-eelā Nr. 85.
Klabatālas sīnas turpat wihnušī pee ihpafāneela
Tschekunowa.

Par 75 rubl. tr

isihrejami

leeli šili kōhteki preelšču submaneem, turklaht 4 širga
šilingi, ar wīseem fainneezības peederumeem, ari
seme preelšču kartupeleem. Zapeeteizāhs Wehwer-eelā
Nr. 9, sehtā, pa labo rohlu weenu treti augsti.

Smiltene

lawā cewainotu familjahm par labu treshōs wa-
faras swehtlōs, 6. Juni, p. 10 no rihta pee Urtika
mustas

basars un islohšchana.

Pehz tam weefigs wafars ar danzōschanu.

Smiltenes lihdsētibas beedriba.

Mahta ar dahrsu

Abgelskainā, leelahs elahs turumā, ir sawadu ee-
meflu deht lehti pārdohtdama. Klabatālas sīnas
Selsch-Rigā Kahrū-eelā Nr. 3a pee Schumana.

100 pūhru labi dihgstošču

linsehllu

pārdoht kaufmans W. Dobihu Rimbaščōs. 1

Garigu koncerti

Walfas p.-fl. seminarišti dohs Trikates bārnijā
pirmā wafaras-swehtku deenā (4. Juni) preelšču
labdariga mehrtā. Ge-eeščana šahlees ap pullkier
2 pehz pūšdeenas. Pirmā weeta 1 rubli, ohtā 50
lap., treshā 30 lap. 2

10 rubl. pateizibas-algas.

Tai nakti no 5. uš 6. Mai ir nofāhts Ehrge-
mes walfē Leies Struhga mahjā weens širgs, gaisch-
bruhnā pehrwē, peerē maš blehtis un uš kreiso awt
ihfās krešpes no tahs pašchās pehrwes, astes galš
drūžin tumščahs, fatu-weeta uš kalla feebullas labā
pūfē tā ari pinelku weeta nobersehts un balti ma-
ti ušaugušči. Tad: weeni wahgi, melni pehrweti,
ar lohka afeem, preelšč-afis jaunās, pakafāš isdi-
lūščahs; walgi, las preelščā un palatā cewilti, glu-
ščt jaunī — diwejas falas un sleijas un leels plats
lohls bruhni nopehrwehtis, kahjas dšeltenās. — Kas
tahs leetas ušrahdā jeb sagli ušdoht, tas babu aug-
ščā mineto pateizības-algu.

No polizejas atwehletis.

Zoraida.

(States Nr. 18.)

Winas pasemigi grasam pateizahs un ar Wiktoru aigahja. Bitsjehtā winas gribeja til tahs lehtafahs leetas un prastafahs drehbes pirkt; bet Wiktors nopirka tahs smalkafahs un labafahs, kahdas tur bija dabujamas.

Behz kahdahm deenahm tika grasam zaur fulaini peemeldehts, ka diwi smalkas dahmas griboht ar wina gohdibu runaht. Winsch pawehleja eelaiht. Smalkahs dahmas bija Zoraida ar Lili. Kad winas eenahja, tad pasemigi passanijahs un palika pee durwim stahwoht. Grās fawahm azim negribeja tizeht, ka tahs ir wina wehrenseneh, jo eelsh tahm drehbehm, turas bija behz tahs jaunafahs mohdes taifstas, winas lohti flaitas isflaitijahs. Grās preezigi Wiktoram fajija: „Draugs, mums newāijaga kahrtu un dšimumu sinahht; faderefim winas par bruhthem un taifsim driht kahsa.“

„Lai noteel, zeenigs leelskungs,“ Wiktors atbildeja. „Winas ar preeku pee mums nahks.“

„Mehs efam,“ tā grās winas usrunaja, „nodohmajufchi juhs prezeht. Nahlat schurp, behrni, un dohdat mums pirmo bruhthes butschinu!“

„Al wai!“ Zoraida eelkeedsahs, apkehras ap Lili, nome-tahs zelos un abas dikti raudaja.

„Kapehz juhs noslumstat?“ grās waizaja; „mehs jaw jums nekahdu lamumu negribam dariht; meh ne-efam Turki, kas dauds feewas apnem, un tad nepatihl, pehzat atkal pahrdohht. Meh kato fawu paturesim, lihds pats Deews muhs schirs. Kad jums muhsu feija nepatihl, tad meh ari efam meera. Es jums no schih deenas brihwibu dohdu, palikt pee manim jeb zitur eet. Nebaidatees, atbildat drohschi, tā juhs to preeksch fewim par labu atrohdat.“

„Baldees par wifu labdarihanu,“ Zoraida atbildeja. „Juhs par mums til dauds efat gahdajufchi, ko til Deews jums war atlihd sinahht. Nebuh tu juhs muhs wahrgules nowirtufchi un likufchi kohpt un ahstehht, tad muhsu kauli sen tufnesi baletu. Meh zitur ne-eesim, leekat mums strahdaht gruhtu jeb weeglu darbu, to meh wifu preezigi darisim; bet jums par gaspaschahm palikt, to newaram.“

„Juhs winahm, zeenigs leelskungs, par karsti usprafijat,“ Wiktors fajija, „wehlat winahm kahdas pahri deenas apdohmatees.“

„Nu labi,“ grās fajija, „tad duhdinas, par to laiku isduhdojat mums flaidru atbilbi.“

Meitenes eegahja fawā lambari raudadamas. „Ko meh darisim?“ Zoraida waizaja Lili. „Man tas grās tā patihl, ka es fawu firdi waretu isnemt un winam par mihlestibas sihmi doht. Bet tu jaw sini, kapehz es newaru prezetees. Sij tu pee Wiktoru un es palikschu tew par kalponi.“

„Mihla Zoraida, tas newar notikt,“ Lili fajija. „Padohsimees fawam liktenim un eesim pee teem kungeem. Tad tu tā bagata grāfa gaspascha lassin waj newarefi faweem wezakeem siu nolaiht, ka wehl esi dšihwa; bet meitas kahrtā deenedama tas nekad nenotiks.“

„Tew ir taifniba,“ Zoraida ruhkti raudadama fajija. „Al mani nabaga wezakee, tā mana firds fahp wiaus atminohht. Lai Deewa prahs noteel, Winsch wifu labi dara to dari-dams.“

Noliktā deenā winas ar flaitahm pukehm ispuschlojajs, eegahja grāfa istabā, pasemigi passanijahs un palika atkal pee durwim stahwoht.

„Ko nu silee balodifchi apdohmajat?“ grās prafija.

„Mehs padohdamees juhsu schelastibai,“ Zoraida kaunigi atbildeja.

„Nu tad behrni, nahlat mums flahhtafu,“ grās fajija.

Winas palika tur pat stahwoht. Tad grās ar Wiktoru pee winahm peegahja un kato fawu bruhthi aplampis mihthi nobutschoja. Winas tā apschu laipinas drebedamas wineem pee kruhtim peespeedahs. Grās Zoridai selta kehdi par deribas sihmi kalla uslahra. Wiktoram tahdas nebija, winsch Lili tikai selta grehsenu pirktā usmauja, fajidams: „Mihla Lili, man tahdas kehdes naw, peenem scho paschu maju dahwanu par deribas sihmi.“

„Pateizohs,“ Lili atbildeja, „tas ir til pat zeenijams; tur-flahht wini ir lungi un meh efam kalpi, til mihlostiba ir tas ihstais selts.“ To fajidama wina Wiktoru zeeti aplampa.

Kamehr wini ar fawahm bruhthem preezajahs, wezais Antons nemanohht eenahjis un brihnodamees pee durwini stahweja. Us weentel winsch fajija:

„Zeenigi lungi, ko tas nosihme? Juhs efat manas puku dahrsneezes aishrehmuschi.“

„Tā ir, mans wezais draugs,“ grās atbildeja, „schini pascha stunda meh winas par bruhthem faderejam. Brauzat tad pehz fulaineem un pawahreem us Kivet fabriki un apgahdajat, kas us kahsahm ir woijschigs. Tad dohdat siu usrougam, lai wini ar wiseem wehrgeem, wiau feewahm un behrneem us muhsu kahsahm nahk. Mums wairat weefu nebuhs tā til pilesehtas mahzitajs un muhsu paschu faime.“

„Tad jaw buhs lihds tuhstoschu zilweku,“ Antons atbildeja.

„Lai ari ir,“ grās teiza, „tee jaw wisi manu maifi ehd, lai wini ari islustejahs.“

Tai kahsu deenā bija wisi melnee wehrgi lohti preezigi; wini nesinaja, tā grasam fawu mihlestibu parahdiht. Dseedaja fawas meschoru dseefmas, danjoja fawus kara-dantschus un swehreja lihds nahwei paklausigi palikt.

Behz kahsahm grās ar Wiktoru tikai fajuta, ka wiau gaspaschas bija labi mahzitas un ar wiseem labeem tikumeem puschlotas. Tikai par to grās brihnijahs, ka winas abas il deenas gar juhrmalu staigaja un noslumuschas pahrnahja. Kahdā deenā grās ar Wiktoru winahm flepeni preti gahja un atrada winas raudam.

„Mihlas duhdinas,“ grās jautaja, „kapehz juhs us juhru flaitidamahs noslumstat?“

„Mans mihlais kungs,“ Zoraida atbildeja, „mehs dšihwojam il deenas bagatibā un preekā, bet mani nabaga wezakee apraud mani par miruschu. To atminohht man firds fahp. Tavehz nahlam juhrmalā, kahdu fugi no Haiti walsis eeraudsiht un ar to aissuhthiht wehstuli faweem wezakeem; bet nefad Haiti walsis karohgu neredsam, tahs ir muhsu behdas.“

„Al mana duhdina,“ grās fajija, „kapehz tu man to sen neteigi? Es buhtu Meini ar wehstuli nosuhthijs. Scho nedel Meins pahbrauks no Londones un man andeles darischanas jabrauz us Kubas salu. Tad raksti pee faweem wezakeem,

es turpu braukdams pee Haiti walsis peetureschu, jeb tew patihf duhdina man lihds braukt, tad tu warefi pee fatweem wezakeem til ilgi paweefotees, lihds es atpakaf braufschu."

Zoraida nogrima dohmās, tad pehz kahda brihscha fazija: „Lihds braukt es newaru, mans lungs. Wehstuli es dohfschu lihds. Bet es grihu preeksch fawas mahtes weenu kleiti is-rohtah, pee tahs man feschas nedelas laika ir wajjadfigs."

Kas tad ta par ehrmotu kleiti buhs?" Wiktors smeeda-meēs fazija.

„To mehs gan wehla! redsesim," grafs atbildeja, „tad wina buhs gatawa."

„Ne, mans mihtais lungs," Zoraida fazija, „juhs tad til to dabuseet redseht, kad mana mahte to buhs usgehrbuse."

„Lai ari ta paleel," grafs fazija, „bet no fchihš deenas lihds par feschahm nedelahm wajjaga kleitei buht gatawai."

„Mehs gahdasim, mihti lungi," Lili fazija; „til to mehs luhdsamees, la juhs neweenu minuti par deenu muhs no darba nelawetu."

„Kā bija norunahs, tā palika. Dauds reis grafs un Wiktors klaudsinaja pee durwim, gribedami redseht, ko winas strahda, bet par wolti, wini netika eelastiti. Nolikta deenā winas bija ar fawu darbu gatawas. Zoraida lika atsaukt Reini, tam wina eedewa weenu lahđiti un fazija:

„Baglaba to zeeti, eekschā ir diwi wehstules, weena pee maneem wezakeem, ohtra pee Lili brahla; pehz adrefes winas atradisi. Tahm wirsū ir karohgš, to uswelz fuga-mastam, kad tu Kap-Henri pilssehtu eeraugi; bet wifu labaki buhtu, kad tu tā eeriktetu, la masā gaisminā buhtu tew ta pilssehta redsama. Kad Deews juhs weselus atpakaf pahrowdihš, tad es tewi bagatigi apschliņkojchu. Brauzat ar Deewu."

Reins panehma to lahđiti un isgahja. Grafs winu jaw us fuga gaidija. Sehgeles tika uswilktas un weeglais kapura fugis la putnis nolidinaja baltos wilnās. Reins bija par nakti pee Kap-Henri pilssehtas peebrauzis, uswilla fawu karogu ko Zoraida bija dewufe, un palika us juhas, lihds gaisma aušihš, jo bes wadona winsch ohstā nesinaja eebraukt.

Bet kahdi brihnumi pilssehta notika: karohgi tika us kugeem un zitās gohda-weetas uswilkti; laudis druhsmahm nahza us ohstu gawiledami Reina fugim preti. Wezais kehniņsch tika usmohdinahs un kanzleris winam fazija:

„Zeeniga majestete, kahds fugis ar juhsu gohda karohgu drihs buhs ohstā eebrauzis, wisās gohda-weetas un us wiseem kugeem karohgi plewinajahs un laudis leel gawiledami fugi sagaidiht.

„Kas tad tee par brihnumeem?" kehniņsch fazija, „kas tad wineem to ir pawehlejis?"

„Neweens," kanzleris atbildeja. „Wisi juhsu karohgu pasihši."

„Suhtat tuhli fuga kapteinim pakaf," kehniņsch pawehleja.

Til lihds la fugi ohsta malā peetureja, Reins tika zeeti fanemts un pee kehniņa nowests. Kehniņsch sehdeja fawā gohđibā us trohna un bahrgi Reenam wajjaja:

„No kureenes tu esi?"

„No Jamailas," Reins drohfschi atbildeja.

„Kā tu esi eedrohfschinajees manu walsis karohgu fawam fugim uswilkti?" kehniņsch wajjaja. „Tas tew war dshiwibu maksah."

„Schehliga majestete," Reins fazija, „es nesinu, kahdu karohgu man gresene eedewa; wina man pawehleja manam

lungam par gohdu to pret scho pilssehtu uswilkti, un man wehl ir diwi wehstules no winas."

„Waj taws lungs ir fugi?" kehniņsch wajjaja.

„Ja, winsch palika gutoht," Reins atbildeja.

„Tad fuhti tam grafam pakaf," kehniņsch kanzlerim pawehleja, „un tu kaptein, atnes tahs wehstules."

„Reins nogahja us fugi un grafu mohdinadams fazija: „Steidsatees apgehrbtees, jums pee kehniņa ja-eet, jo wina pawadoni jaw fuga wirsū us jums gaida."

Grafs newareja saprast, ko tas nosihme, jo ar kehniņa winam nekahdas darischanas nebija. Winsch drohfschi gahja kehniņa pawadoneem lihds.

„No kureenas tu esi, dehlš?" kehniņsch wifu pirmš wajjaja.

„No Kreewusemes galwas-pilssehtas Maslawas," grafs atbildeja.

„Waj juhs nebuhseet abi wiltneeki," kehniņsch fazija; „weens teiz no Jamailas, ohtrs no Kreewusemes."

„Tihra taisniba," grafs fazija, „es esmu no Kreewusemes un Jamailā ir man fabriki; til tadeht scheit peebrauzu, la fawas gaspaschas wehstules waretu winas wezakeem nodoht."

„Kas tad ir winas wezakee?" kehniņsch wajjaja.

„To es nesinu," grafs atbildeja. „Manam kapteinim ir ta wehstule, pehz adrefes warehs winas wezalus atrast."

„Dohd schurp tahs wehstules," kanzleris Reenam prasija. Reins winam abas eedewa. Til ko kanzleris bija us wirs-rakstu azis usmetis, winsch preezigi eekleedsahs un fazija:

„Ta ir no manas mahfas Lili un fchi ohtra ir pee jums, zeeniga majestete, no Zoraidas."

„Lasi man preekschā," kehniņsch uszehlees fazija.

Kanzlers uslaufa sehgele un lasija:

„Zeenigs, schehligš kehniņsch! Mans firdsmihtais tehws!

Beenem grafu Arturu par fawu dehlu, tas ir mans lau-lahs draugs, winsch tew manu dshiwes gahjumu isstahstihš. — un fuhti man drihs pakaf. — Zoraida."

Kehniņsch no preeka nesinaja ko dariht; falika fawas roh-las un flatijahs us debesim, fazidams: „Al Tu mihtais Debefu tehws! Kahdu preeku Tu manai firmai galwai pehz scheem behdu gadeem esi nowehlejis! Es fawu weenigu behruu atminedams it reisas noskumu un la miruschu apraudaju, un nu Tu esi mani ar diweem behrneem apdahwinajis. Bar to no firds Tew pateizu. Tad pee grafa peegahja un winu aplampdams fazija: „Esi sweizinahts, mans dehlš, apafsch muhsu selta faules." (Tā bija wina walsis sihme). Grafs nometahs zelās un winam rohlu nobutšchoja.

„Gesim mans dehlš, to preeka wehsti Zoraidas mahte pa-fludinaht," un to fazijis kehniņsch ar grafu aishgahja.

Dhira deenā kehniņsch ar grafu isgahja zaur pilssehtu, tur grafs tika no saldateem un pilssehtneekem kā trohnamanti-neeks apfweizinahts. Pehz tam kehniņsch fawam augstakam generalim pawehleja, lai ar to labalo kara-fugi brauzohi Zoraidai pakaf.

Grafs ar kapura-fugi papreekschu isbrauzā fawās darischanās un tad abi reisa ar to kara-fugi pee Riwet-fabrika peebrauzā.

„Abas gaspaschas bija puķu dahrsā. Lili fazija: „Slatees, Zoraida, waj kapura fuga selta faule naw flaitala neta us kara-fuga; tas engelis faules widū it la dshiwš is-flatahs."

„Baldees Deewam!" Zoraida fazija. „Kad kapura fugis

ar to karohgu ir puschlohts, tad mani wezakee ir wehl dshwi un mans lungs buhs par krohamantineeku isfludinahts."

Wezais Antons un Wiktors pee winahm peetezeja.

"Muhfu grafam buhs las dihwaini gabijees," Antons fajija, "la kapura fugis ar tahdu flaištu karohgu puschlohts un tas kara-fugis buhs gan wina pawadonis."

"To dsirdefim, kad grafs atnahs," Zoraida smeedomahs atbildeja. Grafs winas puku dahrsa eeraudsijs, winahm tschakli klast peegahja; tad Zoraidu aplampis fajija:

"Al mana sirdsmihla duhdina, kahdas isbailes un kahdu preeku tu man zaur fawas mahtes kleiti padariji, es wifas tahs deenas, kamehr pee taweem wezakeem biju, newareju atfkahst, waj biju nomohda jeb waj fapnoju, til dauds gohda man tika parahdihts, la to newaru istahstih. Tu jaw to fen man wareji teikt, la Haiti walsts prinzeze esi."

"To es newareju wis, mans lungs," Zoraida atbildeja, "la Haiti walsts prinzeze es nebuhtu tawa gaspascha tapuse, bet la wehrgu meitene tapu tawa duhdina."

Nu wisi sinaja, no kureenas tahs jaunahs gaspaschas bija, un katre winas wairak gohdaja, netai to lihds schim bija darijufchi.

Zoraida steigdamahs taifijahs us brauffchanu, preezadamahs, la drihs dabuhs fawu wezakus redseht un fawam laulatam draugam wehl leelaku gohdu parahdiht. Grafs gribeja, lai Wiktors ar Lili lihds brauktu; bet Wiktors ar to aibildinajahs, la wihna-ohgu lasifchana fahlotees; lai Lili brauzohht lihds, bet wina negribeja bes fawa drauga braukt.

Grafs nospreeda, ar to kara-fugi braukt un pehz kahda mehnescha, kad leelais darbs buhs beigts, tad Heins winus abus, Lili un Wiktoru, ar kapura fugi nowedoht. Tad winsch lika labi dauds zukura, ruma un wihna fugi eelahdeht, pee tam fajidams:

"Man jaw tur buhs til pat la ohtras kashas jataifa; jaw pa to ihfu laiku, kamehr tur biju, redseju to leelu gawilefchanu; nu buhs wehl zitadi, kad mana mihta duhdina buhs lihds."

Kad wifs bija gataws, tad grafs ar Zoraidu no wifseem mihti atwadijahs un preezigi aibrauja.

Kuga fajite pee galda fehdeja generalis, majors un fuga kapteinis, wihnu dsirdami.

"Kurâ laika buhsim mahjas?" generalis wajzaja.

"Kad wehsch tahds paleek," kapteinis atbildeja, "tad rihtu faulei lezohht buhsim ohstas galâ."

"Nu tad mums scho nakt ir wehl weens darbs preefcha," generalis fajija; "waj jums ir sinami labi ustizigi saldati?"

"Man ir kahdi ischetri labi puifchi," kapteinis fajija, "un man ir kahdi fesch," majors teiza; "bet ko tad ar teem dariht?"

"Bapreefchu swehrat pee mana sohbenâ," generalis fajija, fawu sohbenu iswilldams, "tad es jums istahstifchu."

"Mehs swehram," wini atbildeja.

Nu generalis fajija: "Tas Kreews ir muhsu prinzezi apnehmis un winsch ar muhsu walstskarohgu abrauja, tad wisi laudis wina gawiledami fagaidija un wezais lehninsch lika wina par krohamantineeku isfludinaht. Tas ir pret muhsu semes likumeem. Prinzezei wajadseja kahdu no muhsu walsts behrneem ismekleht, kas weza lehnina pehdas paliktu.

Ta tas newar notikt. Kad wina nebuhtu radusehs, tad man tas gohda krehflis peederetu. Waj man naw taifniba?"

"Wina wajzaga eestweest juhâ," majors teiza.

"Tahs ari manas dohmas," generalis atbildeja.

"Bet winsch esohht Zoraidu no wehrdsibas ispirzis," kapteinis fajija, "un tad til sinahht dabujis, kas wina gaspascha iraid, kad bija lehninam wehstuli nodewis. Buhtu netaifniba, ja wina nomaitatum."

"Kas par netaifnibu!" generalis dufmigi eesauzahs. "Kapehz winsch ar muhsu walsts karohgu fawu fugi puschloja un pats pa-augstinajahs; tapehz til juhâ, un ja tu dohma wina aistahweht, tad tu fauli nefagaidisi uslezam."

"Lai ari noteek pehz juhfu padohma," kapteinis behdigi fajija.

Pufnakti tika wajadfigee saldati issaukti un pee wifahm durwim us wakti nolikti, ta la neweens netika fuga wirfu uslaists. Ar tschetreem generalis gahja pee grafa gulama kambara, wina mohdinaht. Grafs guleja faldâ meegâ, bet Zoraida wehl bija nomohda; wina bija wehlu fuga wirfu palikuse flatidamahs us juhreas jautumeem, la fawis un juhreas-zuhjinahs pehz faules no-eeschanas wirs uhdena mengejahs. Kad generalis pee durwim klaudsinaja, tad wina isnahja pretim un laipni wajzaja:

"Kas ir, mihto general? Waj wehtra buhs fazehlfusehs?"

"Se gan wehtra fazehlfusehs, bet ne wis us juhreas," generalis zeeti atbildeja. "Bet es jums papreefchu wajzafchu, la juhs drihstsejat ar muhsu walsts karohgu grafa fugi puschloht. Juhs to likumu labi sinat, la neweens swefchineeks newar mums par waldneeku tapt."

"Es la krohamantineeze to gan waru dariht," Zoraida isbihjufesehs atbildeja.

"To juhs newarejat wis," generalis fajija. "Kad juhs mani jeb zitu no muhsu walsts buhtut prezejufchi, tad tas buhtu riktigi; jeb ari kad juhs weena buhtut abraufufchi; bet tagad war wifâ walsti dumpis isjeltees un dauds ariaw tikt isleetas. Zitadi to newarehs nowehrst, la grafam ir jamrst."

To dsirdebama Zoraida nobahleja; metahs semê generalim pa kahjahm, aplampa wina zelus un raudadama fajija: "Augstais general! apdohmajat, ko juhs gribat dariht? Kad winsch mani nebuhtu glahbis, tad mani fauli fen faule biletu. Ne-apgahnat fawas rohkas ar nenoseedfigahm asinim; es negribu par krohamantineezi palikt. Wedat muhs us Jamaiku atpakat un es swehru pee Deewa un wifseem swehteem, par wifu klusu zeest neds ari Haiti walsti rahditees, lai es ari ne muhscham fawus wezakus nedabutu redseht. Es juhs luhdsu, atmetat tahs launahs dohmas un taupat manam draugam un glahbejam dshiwibu. Jums nelas zelâ nestahwehs, kad juhs mana tehwa weeta waldiseet."

"Par wehlu juhfu runa," generalis fajija. "Saldati, eitâ nemat to grafu is gultas! Kad winsch ari usmohstahs, nelas nekait, pehz masa brihscha winsch warehs lihds pastara deenai juhreas dibenâ duseht."

Zoraida nogihba un neredseja, kas notika. Saldati panehma grafu un isnesa fuga wirfu. Grafa diwi fulaini ari bija usmohdusehs un fuga wirfu isgahjufchi. Majors tohs bija eeraudsijs; winsch lika tohs tuhliht bes kahdas apdohmajahanas juhâ eestweest. Grafu ussehja us kahdu bluki un fulaineem

wilads pakaf palaida. Pehz tam generalis eegahja Zoraidas lambari un gaidija, lihds wina no glibbona atmohdahs, tad winsch to us krehflu uszehla un zelos nometees fazija:

„Schehliga prinzeze, peenemat mani apalsch fawas selta faules; es esmu juhfu tehnam un wisai walstei ilgi deenedams dauds labuma darijis, tapehz peenemahi mani apalsch fawas schehlastibas.“

Bet Zoraida us wina ne azis nepagreesa, tikai drebedama balsi fazija: „Citat no manim nohst, juhs negantais, gohda fahrigais zilweks! Labaf sweeschat mani pee mana drauga dsestra kapā, neta juhs tahdu walodu man preekschā runajat.“

„To es nedarischi wis.“ generalis usjeldamees fazija. Kad juhs mani ar labu nepeenemiseet, tad es juhs schai luga zeetumā tureschi un juhs fawus wegalus nekad nedabuseet redseht. Ko es ar juhfu tehnu darischi, ta buhs mana sira. Es ir bes jums apalsch selta faules fehdeschi.“

„Generali, fahsans juhs ir apmahnijis.“ Zoraida nopeetni fazija.

„Runajat, kas jums patihl.“ generalis iseedams fazija. „Peezas minutes es jums wehlu apdohmatees, tad atsfat man gala wahrdu.“

(Eurpmal wehl.)

Grandi un feedi.

Uhdens-libdeja breefmas.

Zeen. lastajeeem buhs gan pasihstami uhdens-libdeji jeb taucheri, kuzi pee stipra strika peefehjuschees, nolaischahs dšiti uhdens apalschā doischadus swarigus darbus padariht. Augschā ir ohtris strika gals kahdā lugi jeb laiwā peestiprinahts. Kad nu uhdens-libdejs atkal wehlahs augschā tikt, tad tas dohd teem augschā buhdameem zilwekem sinu, lai to well us augschu, ko tee tad ari ar leelu steigchanohs dara.

Ka tahda uhdens-libchana ir deesgan bailiga un ka fawa dšihwiba teel kà us spehli likta, to rahda ari schis notikumš, ko kahda ahrjemes awise pasneeds.

Kahds uhdens-libdejs jeb tauchers, wahrda Smale, nodarbojahs kahdu klinti juhras apalschā faspahrdiht kahdā deenwidus semju upes grihwā. Pehz tam, kad winsch kahdā deenā bija kahdu klinti faspahrdijis, tas nolaidahs juhras dibinā, lai waretu nošpertohs klints-gabalus pee fehdehm peestiprinaht un list augschā willt. Kad winsch weenu tahdu admini bija nowehlis, peepeschi tas jutahs no kahdas rohlas aplamptis. Apstakotees winsch par leeleem brihnumeem un isbailehm manija, kad to kahda milsu kà nosaukta tintes-siws bija fakampuse. Winsch luhloja no tahs atpestitees, tomehr tas winam ne us kahdu wihs ne-isdewahs, zaur ko tilai schis neswehrs, kas ar fawahm ohtram kahjahm bija pee klints peefehrees, atkaidahs no tahs wala un nu uhdens-libdeju ari ar tahm ohtrahm kahjahm ap widuzi un kahjahm fashnauksa. Uhdens-libdejs tomehr nepasaudeja duhschi un tuhliit ahsina, ka zitadi no schi swehra newarehs glahbtees, kà listees til ahtri, zil ween eespehjams, us augschu willtees. Uhdena wirsū nofluwuscham, laimejahs wina lihdsstrahdneekeem ahtri fawu beedri no neswehra breefmgahm kepahm atswabinahht, kas to it zeeti bija fashnauksis. Katra scha breefmehta kahja, furas astonas ir, bija kahdas 4 pehdas gara un til refna, kà kahda wihs rohla. Wina kahju eelschpuse ir kà radita, ka tas ar wisahm fawahm kahjahm war kà dehle pee fawa laupijuma peefihstees. Smale kungs apleezina, ka schim kustonam efoht deesgan spehla, trlhs wihrus uhdens apalschā zeeti fatureht.

Sagifteschanahs zaur zimdeem.

Preeksch ne ilga laika, kà kahda ahrjemes awise sino, no-pirka kahds kungs jaunus silus zindus, uswilka tohs un gahja fawus pasihstamus un draugus apmelleht. Drihs pehz tam winsch jutahs newefels un mahjā pahrnahjis tas bija pawisam flims. Us rohlahm metahs augoni, ko pat wina ahrstis

newareja isprast, no lam tee zelahs. Wisa meesa bija pawisam nogurufe. Pats fashlimuschais kungs, pahz fawu flimibu pahrdohmadams, eedohmajahs fawus jaunus pirktohs zindus un stahsta par to fawam ahrstem. Ahste eefahkumā pahz to smehjahs, bet pehdigi tatschu nodewa zindus kahdam apteekeram preeksch ismekleschanas. Aptekeris zindus ismeklejoht, atrada, ka pee tahs silahs pehrwes pulka arsenika bija flahht. — Zilweks newar deesgan ismanigs buht, lai no sagifteschanahs waretu isjargatees.

Wisbagataka cela pasaulē.

Ta wisbagataka cela wisa pasaulē ir Sit Wveni cela Nujorkas pilssehta. Starp dauds ziteem bagatneekeem schini cela dšihwo dakteris Kinelenders ar 3 milionu dolaru, M. D. Roberts ar 5 milionu, Moses Leilors ar 5 milionu, Augusts Belmonts ar 8 milionu, Roberts un A. Stuart ar 5 milionu, Stewens ar 2 milionu, Amos R. Gno ar 5 milionu, Jakob un William Astor ar 6 milionu, A. E. Stewart ar 50 milionu, Pierre Lorillard ar 3 milionu, Dschems Kernolen ar 2 milionu, Dschems Gordon Bennet ar 4 milionu, Fred Stewens ar 10 milionu, Lewis Lorillard, ar 1 milionu dolaru gada eenahlschanu. Tā tad par wiseem scheem 16 kungeem kohpā weonā gadā eenahl kahdi 240 milionu dolaru jebkahdi 360 milioni rubtu muhsu naudā rehkinajoht.

Waj nederetu ori pee numš?

Rihneeschu semes kaudis maksa fawem ahrstehm wisgudraki. Katrs Rihneets maksa fawam dakteram til ilgi, lamehr winsch ir wesels, bet tillihds winsch fashlimst, tad tam ne prahtā nenahl wairs makfahht.

To gan war dohmaht, kà Rihneeschu ahrstes zenschahs, fawus flimneklus til ahtri, zil ween eespehjams, weselus dariht.

W e h n e s.

Bahlais mehnes' ko til llusu
Staiga pahz teem mahloneem?
Waj tu newar' dabuht dusu,
Jeb waj spihdi behduleem? —
Behdulis, lam afru lahses
Busnaki pahz waigeem tel,
Meerinahhts no tawas blahsmas
Galwu meega flehpi leel.

Dbl. 3 lbs.

Atbildedams redaktores Ernst Plates.